

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL DRAUDIMO ĮSTATYMO, PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO IR PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. vasario 23 d. išvadą Nr. NV-351 patikslintus Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 17, 30, 39, 64, 95, 98 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 71¹, 74¹ ir 95¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Draudimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 5, 24, 48, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektas) (toliau kartu – projektai).

Draudimo įstatymo projektas ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas parengti siekiant į nacionalinę teisę perkelti 2019 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/2177, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), Direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų ir Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos (toliau – direktyva (ES) 2019/2177), 2 ir 3 straipsnius, kurie turės būti taikomi nuo 2021 m. birželio 30 d. Draudimo įstatymo projektas ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektas parengti siekiant šių įstatymų nuostatas suderinti tarpusavyje, taip pat su 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas) nuostatomis, kartu palengvinti draudimo rinkos dalyvių Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme nustatytų teisių ir pareigų bei įsipareigojimų pagal draudimo sutartis vykdymą ir draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų galimybes greičiau gauti draudimo išmoką.

Draudimo įstatymo projekto tikslas – nustatyti priežiūros institucijai reikalavimą teikti tam tikrą informaciją kitų Europos ekonominės erdvės valstybių priežiūros institucijoms ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijai, kai draudimo ar perdraudimo įmonė vykdo ar ketina vykdyti veiklą, naudodamasi įsisteigimo teise ar teise teikti paslaugas. Taip pat nustatyti, kad draudikai ir draudimo tarpininkai, sudarydami ir vykdydami draudimo sutartį, turi teisę tvarkyti apdraustojo ir naudos gavėjo sveikatos duomenis be jų sutikimo ir, vykdydami pareigą tirti draudžiamąjį įvykio ir įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes, – gauti ir toliau tvarkyti asmens sveikatos priežiūros įstaigų ar kitų valstybės ar savivaldybių įstaigų turimus, taip pat registruose, informacinėse sistemose ar kitose duomenų rinkmenose tvarkomus duomenis apie apdraustojo ir nukentėjusio trečiojo asmens sveikatos būklę, nustatytas ligas ir sveikatos sutrikimus, patirtas traumas ir mirties priežastis, suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas be apdraustojo ar nukentėjusio trečiojo asmens sutikimo.

SyncConvContent6605432186518811158.tmp

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projekto tikslas – nustatyti, kad be paciento sutikimo konfidenciali informacija gali būti suteikiama visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kuriems tokią teisę suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projekto tikslas – nustatyti reikalavimą Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tam tikrą informaciją teikti ne Europos priežiūros institucijoms, o Europos bankininkystės institucijai.

I. Sprendžiama problema	<p>1. Nacionaliniai teisės aktai neapima direktyva (ES) 2019/2177 padarytų pakeitimų, kuriais numatomas priežiūros institucijų glaudesnis bendradarbiavimas draudimo ir perdraudimo įmonių tarpvalstybinės veiklos atveju ir reikalavimas kompetentingoms institucijoms su pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencija susijusią informaciją teikti Europos bankininkystės institucijai.</p> <p>2. Galiojantis teisinis reglamentavimas nustato reikalavimą draudikui gauti duomenų subjekto (draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens) sutikimą dėl jo sveikatos duomenų gavimo ir tvarkymo. Asmens duomenys, įskaitant sveikatos duomenis, turi būti tvarkomi vadovaujantis Reglamente įtvirtinta bent viena teisėta asmens duomenų tvarkymo sąlyga, kuri turi būti parenkama atsižvelgiant į tvarkomų duomenų kategoriją ir kitas aplinkybes, t. y. turi geriausiai atitikti konkrečią situaciją. Įvertinus Reglamente įtvirtintus sutikimui keliamus reikalavimus, manytina, kad nagrinėjamu atveju sutikimas nėra tinkamiausia duomenų tvarkymo sąlyga, nes klientas, norėdamas sudaryti draudimo sutartį ar gauti draudimo išmoką, privalo duoti sutikimą, nors jis ir neturi realaus pasirinkimo sutikti su tokiu duomenų tvarkymu ar ne, kartu sukuria našta tiek draudikams, tiek duomenų subjektui ir pastarąjį potencialiai klaidina, nes sudaro įspūdį, kad jo pasirinkimas atsisakyti duoti sutikimą draudikui tvarkyti jo sveikatos duomenis nedarys įtakos draudimo santykių susiformavimui ar draudimo išmokos mokėjimui.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1.1. Direktyvos (ES) 2019/2177 2 straipsnio nuostatos, keičiančios Mokumas II direktyvą, perkeliamos į Draudimo įstatymą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nustatomi priežiūros institucijų informacijos teikimo ir bendradarbiavimo reikalavimai; - kylant nesutarimų, numatoma galimybė priežiūros institucijai kreiptis į Europos draudimo ir profesinių pensijų instituciją pagalbos. <p>1.2. Direktyvos (ES) 2019/2177 3 straipsnio nuostatos, keičiančios Direktyvą (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, perkeliamos į Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nustatoma, kad Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tam tikrą informaciją teiktų ne Europos priežiūros institucijoms, o Europos bankininkystės institucijai. <p>2. Nustatoma draudiko ir draudimo tarpininko teisė, sudarant ir vykdant draudimo sutartį ir tiriant draudžiamąjį įvykio ir įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes, tvarkyti apdraustojo ir naudos gavėjo sveikatos duomenis be jų sutikimo. Taip pat nustatoma teisė draudikui, įgyvendinančiam teisę vertinti riziką, kreiptis dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų ar kitų</p>

	valstybės ar savivaldybių įstaigų turimų, taip pat registruose, informacinėse sistemose ar kitose duomenų rinkmenose tvarkomų duomenų apie apdraustojo sveikatos būklę, nustatytas ligas ir sveikatos sutrikimus, patirtas traumas ir suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas gavimo, šiuos duomenis gauti ir toliau tvarkyti be apdraustojo sutikimo, jei draudikas pagrindžia prašomos informacijos ryšį su rizikos vertinimu.
III. Priemonių kaštai	Projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	1. Sudarant prielaidas glaudesniai priežiūros institucijų bendradarbiavimui bus užtikrinama geresnė vartotojų interesų apsauga draudimo ir perdraudimo įmonių tarpvalstybinės veiklos atveju. 2. Numatomi pakeitimai palengvins draudimo rinkos dalyvių Draudimo įstatyme nustatytų teisių ir pareigų bei išipareigojimų pagal sutartis vykdymą, draudimo sutarčių sudarymo procesą ir draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų galimybes greičiau gauti draudimo paslaugą ir draudimo išmoką.

Projektai neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų nereikės.

Projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Draudimo įstatymo projektas (TAIS Nr. 20-5709) ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas (TAIS Nr. 20-5710) buvo pateikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos bankui, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Į Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta, su kitomis institucijomis projektai suderinti be pastabų. Draudimo įstatymo projektas (TAIS Nr. 20-8044/20-12284) ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektas (TAIS Nr. 20-8045/20-12285) buvo pateikti išvadoms gauti Teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Lietuvos bankui, Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacijai, Lietuvos draudikų asociacijai, Draudimo brokerių rūmams, Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacijai, Nacionalinei draudimo brokerių įmonių asociacijai, Draudimo brokerių asociacijai ir Draudėjų asociacijai. Pagal pastabas patikslinti Draudimo įstatymo projektai sujungti į vieną projektą. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pridedama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas buvo patikslintas Draudimo įstatymo projektas, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas, aiškinamasis raštas ir atitikties lentelė. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma.

Projektus parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorė Vilma Mačerauskienė, tel. (8 5) 239 0174) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja Lolita Šumskaitė, tel. (8 5) 239 0180) patarėja Jovita Burlėgienė, tel. (8 5) 219 4416, el. p. jovita.burlegiene@finmin.lt, ir Sveikatos apsaugos ministerijos patarėja – duomenų apsaugos pareigūnė Neringa Viliūnaitė, tel. (8 5) 266 1499, el. p. neringa.viliunaite@sam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 17, 30, 39, 64, 95, 98 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹, 74¹ ir 95¹ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 5, 24, 48, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-

1562 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Draudimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 12 lapų.
3. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
4. Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. Aiškinamasis raštas, 10 lapų.
6. Direktyvos (ES) 2019/2177 ir Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 16 lapų.
7. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.
8. Poveikio duomenų apsaugai vertinimo ataskaita, 12 lapų.
9. Derinimo pažyma, 4 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė